

Aarhus d. 17. marts 2020

Til
Aarhus Kommune
Teknik og Miljø

Vedr. etablering af busholdeplads i Højbjerg

Danmarks Naturfredningsforening i Aarhus (DN) har med interesse - og en vis undren - fulgt sagen om etablering af en ny busholdeplads ved Emiliedalsvej/ Hørhavevej i Højbjerg, og finder anledning til at knytte nogle kritiske bemærkninger til forløbet.

DN har fået forelagt sagen af bosiddende i området, som meget sagligt har redegjort for - og dokumenteret - deres korrespondance med Aarhus Kommune, dels angående selve beslutningen om etablering af busholdepladsen, og dels om rydning af den bevoksning, der forudgående dækkede arealet. Med forbehold for således kun at kende borgernes og pressens udlægning, er det DN's opfattelse, at såvel forløbet omkring beslutningen om etablering, som den manglende undersøgelse af bevoksningens naturkvalitet lader meget tilbage at ønske.

Først og fremmest savner den valgte placering ifølge beboerne tilsyneladende enhver lokal opbakning, trods kommunens indledende påstande om det modsatte. Det er muligvis ikke normal praksis at en sådan opbakning indhentes forud for et mindre infrastrukturprojekt, men når projektet dels indebærer indgreb i et grønt område og dels strider imod en gældende byplanvedtægt (lokalplan), burde det være selvfølgeligt. Som det påpeges af beboere i området, findes der desuden eksisterende, ikke anvendte busholdepladser indenfor få hundrede meter fra den nye placering, som med et minimum af planlægningsmæssig fleksibilitet og en evt. beskeden opgradering, skønnes at kunne udgøre et fuldt funktionsdygtigt alternativ.

Det fremgår endvidere, at der ikke er foretaget nogen forudgående undersøgelse af den fældede bevoksningens naturkvalitet, herunder evt. forekomst af fredede planter, overvintrende flagermus eller andre Bilag 4-arter. Beboerne har siden - efter vedholdende anmodninger - modtaget en retrospektiv vurdering baseret på skrivebordsdata, som usandsynliggør sådanne forekomster. DN forholder sig ikke umiddelbart til, hvorvidt dette er korrekt, men hæfter sig ved det grundlæggende problem, at en sådan undersøgelse øjensynligt ikke er standardprocedure ifm. ethvert mindre byplanlægningsprojekt, som ikke er omfattet af kravet om en miljøvurdering, og som på nogen måde berører et grønt område med et minimum af naturpotentiale. Skønt lovgivningen fastlægger en utvetydig beskyttelse af såvel fredede orkidéer og levesteder for flagermus og andre Bilag 4-arter, er der altså tilsyneladende ikke tilrettelagt en procedure som varetager dette hensyn og sikrer beskyttelsen i praksis. I det omfang dette måtte skyldes manglende eller utilstrækkelig kommunikation mellem relevante afdelinger i kommunen, skal DN på det kraftigste opfordre til at sådanne procedurer etableres - og følges.

DN vil afholde sig fra spekulationer i, hvorvidt sagens tvivlsomme forløb beror på politiske eller administrative dispositioner. Uanset, er det imidlertid fristende at se forløbet som et udtryk for en vedvarende tilbøjelighed til at ignorere borgernes udtrykkelige ønske om grønne opholdssteder i nærheden af, hvor de bor. Vi mener samtidig, at det harmonerer dårligt med kommunens erklærede mål om at borgerne maksimalt skal have 500 meter fra bopæl til nærmeste grønne område, og vi mener ikke, at man i en stadigt mere fortættet by som Aarhus kan tillade sig at udelukke nogle arealer fra denne ambition; alle grønne områder har i dag en væsentlig rekreativ eller naturmæssig værdi, som bør sidestilles økonomiske eller andre hensyn ifm. byudvikling.

DN Aarhus bestræber sig velvilligt på altid at indgå i konstruktiv dialog med kommunen, om udviklingen og forvaltningen af byens grønne arealer. Vi vælger gang på gang at tage politikernes erklæringer for pålydende, når det i diverse planer fremgår, at man vil tilgodese natur og borgere ved målrettet beskyttelse af eksisterende natur og nyetablering af rekreative, grønne byrum. På den baggrund finder vi det særligt beklageligt når vi til stadighed oplever, at hensynet i praksis tilsidesættes, for i stedet at imødekomme ønsker om bolig-, erhvervs-, eller infrastrukturudvikling. Vi ser alt for mange små, grønne pletter, der tilsyneladende ligger upåagtet hen, blive inddraget til tekniske formål. Og som i det konkrete tilfælde konstaterer vi desværre også, at specifikke udpegninger af træer eller grønne områder i lokalplaner på ingen måde er en garanti for deres bevarelse.

Ovenstående – eksemplificeret ved den konkrete sag i Højbjerg – foranlediger afslutningsvis DN til endnu en gang at opfordre til, at Aarhus Kommune tager initiativ til en systematisk kortlægning af byens grønne områder – herunder alt fra parker til undselige bevoksninger – og formulerer en bindende beskyttelse og hensigtsmæssig forvaltningspraksis for disse. Kun således kan vi undgå, at de grønne oaser gradvist urbaniseres og forsvinder, uden skyldig hensyntagen til behovet for at tilgodese biodiversitet eller borgernes mentale sundhed og rekreative udfoldelsesmuligheder.

Med venlig hilsen
Sebastian Jonshøj, formand